

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2023-10-18

Diarienummer:
AMN-2023-00177

Handläggare:
Henrik Hamnquist Larsson

Svar på motion om sysselsättning för långtidsarbetslösa från Lisen Burmeister (SD) med flera

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Lisen Burmeister (SD) och Dominicus Bäckström (SD) föreslår i en motion väckt 24 april 2023

- att styret utreder möjligheterna för hur ett projekt med sysslor för de med ekonomiskt bistånd skulle kunna genomföras, samt
- att Uppsala kommun har som målsättning att alla i arbetsför ålder och med en hälsa som tillåter ska sättas i någon form av sysselsättning ifall de uppburit försörjningsstöd i mer än ett år.

Beredning

Ärendet har beretts av arbetsmarknadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Enligt 4 kap. 1§ SoL (Socialtjänstlag 2001:453) har den som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat håll rätt till bistånd till sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Inom ekonomiskt bistånd har socialtjänsten två uppgifter, dels att avhjälpa den aktuella ekonomiska situationen och säkerställa skälig levnadsnivå, dels att erbjuda de

insatser som behövs för att den enskilde så snart som möjligt ska klara sin försörjning på egen hand, så kallad hjälp till självhjälp.

Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till försörjningsstöd om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande. Finns det godtagbara skäl så har den enskilde rätt till försörjningsstöd även om han eller hon inte står till arbetsmarknadens förfogande.

I begreppet att stå till arbetsmarknadens förfogande ingår att vara anmäld hos Arbetsförmedlingen, vara aktivt arbetssökande, godta anvisat erbjudet arbete, delta i utbildnings- och arbetssökarverksamhet, fullfölja planering, delta i praktik eller kompetenshövande insats och vid behov delta i grundläggande utbildning i svenska.

För alla som söker ekonomiskt bistånd och inte är förhindrade att arbeta på grund av sjukdom, pågående missbruk eller liknande så ställs villkor för rätten till biståndet. Personen ska vara inskriven på Arbetsförmedlingen och följa myndighetens planering. Möjligheten att erbjuda kommunala insatser enligt 4 kap. 4§ SoL har även blivit alltmer begränsade med anledning av Arbetsförmedlingens reformering.

Enligt gällande lagstiftning och praxis kan inte socialtjänsten kräva att den enskilde deltar i oavlönad sysselsättning som inte är att betrakta som arbete eller arbetsmarknadspolitisk åtgärd (se RF dom den 26 oktober 1995, mål 648-1994).

Planeringen, vid Arbetsförmedlingen, kan exempelvis innebära att delta i aktiviteter som erbjuds av Arbetsförmedlingens upphandlade aktörer. Aktiviteterna kan vara vägledning, matchning, praktik etcetera.

Om den enskilde inte deltar i den planerade aktiviteten leder det som regel till att kommunen avslår ansökan om ekonomiskt bistånd. Arbetsmarknadsnämnden har även skapat en robot som ger signal om bruten planering direkt till socialsekreterare.

Arbetsmarknadsnämnden anser att Arbetsförmedlingens planering med den enskilde ibland är bristfällig. Det är skälet till att nämnden nu har ändrat sin organisering och handläggning för biståndsmottagare med arbetslöshet som orsak och vars syfte är att bevaka att den arbetssökande får aktiva insatser från Arbetsförmedlingen.

Det pågår två statliga utredningar på området. En så kallad bokstavsutredning om att införa en aktivitetsplikt – deltagande i heltidsaktivitet för rätt till försörjningsstöd (S2022: E) samt en större statlig utredning om öka drivkrafter och möjligheter till arbete i försörjningsstödet (dir. 2022:124, samt tilläggsdirektiv 2023:70).

Uppdraget om aktivitetsplikt syftar till att ge socialtjänsten tillgång till fler verktyg i sitt arbete med att stärka den enskildes resurser för att kunna leva ett självständigt liv. Uppdragsgivarens förhoppning är att en bestämmelse om aktivitetsplikt skulle kunna bidra till att individen får ytterligare stöd i att närma sig arbetsmarknaden genom tillgång till en meningsfull heltidssysselsättning som bidrar till att bryta isolering, förbättra hälsa samt främja integration för utrikesfödda. Kommunen, genom arbetsmarknadsnämnden, följer utvecklingen på området.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 oktober 2023

- Bilaga, Motion om sysselsättning för långtidsarbetslösa från Lisen Burmeister (SD) med flera

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Motion om sysselsättning för långtidsarbetslösa

Långtidsarbetslöshet är ett problem som finns runt om i landet trots att det finns en mängd av tillgängliga utbildningar för att möta de behov som arbetsmarknaden har. Inom vissa brancher råder det dessutom mer eller mindre alltid brist på personal trots låga krav på utbildning men likväl så har vi människor som går utan arbete år in och år ut.

När man blir inskriven på arbetsförmedlingen erbjuds det raskt hjälp med att skriva ett CV, personligt brev och liknande. Vid längre arbetslöshet erbjuds ofta hjälp med andra insatser så som diverse program gjorda för att antingen uppmana till jobbsök eller öka den arbetssökandes kompetenser genom exempelvis praktik.

Att en arbetssökande persons främsta sysselsättning ska vara just arbetssökande är givet, men sällan finns det annonser nog för att en person ska kunna söka jobb åtta timmar per dag varje dag år in och år ut.

När det kommer till den grupp människor som har hälsan i behåll, försörjs av Uppsala kommun genom försörjningsstöd och som har varit arbetssökande i alla fall på papper i längre än ett år så anser vi att det är läge att kommunen kräver prestation för de resurser man får fördelat.

Vi föreslår därför att människor av denna kategori ska sättas i samhällsnyttigt arbete direkt av Uppsala kommun om så bara ett begränsat antal timmar varje morgon fem dagar i veckan. Detta kan röra sig om skottning av snö under vinterhalvåret för att främja framkomligheten i Uppsalas innerstad och sedan arbeta utåt därifrån. Hjälpa skolbarn vid övergångsställen i anslutning till skolor eller skräpplockning för att göra staden attraktiv och få bort miljöfarliga plaster från naturen.

En sådan här åtgärd har ett flertal olika fördelar. Det skulle ge personer som uppbär ekonomiskt bistånd en chans att bidra till det samhälle de lever i, göra Uppsala till en mer attraktiv kommun och det skulle främja behovet av goda dygnsrytmer och rutiner bland en grupp som skulle må bra av ökad delaktighet i samhällets normer och gemenskap. Därutöver så om någon deltagare starkt ogillar de tilldelade sysslorna, så kan det vara motiverande för ett mer engagerat jobbsök.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

- Att styret utreder möjligheterna för hur ett projekt med sysslor för de med ekonomiskt bistånd skulle kunna genomföras.
- Att Uppsala kommun har som målsättning att alla i arbetsför ålder och med en hälsa som tillåter ska sättas i någon form av sysselsättning ifall de uppburit försörjningsstöd i mer än ett år.

Uppsala, 13 mars 2023

Dominicus Bäckström, Ersättare (SD)
Lisen Burmeister, Ledamot (SD)